

Fra Kickoff-arrangementet i forbindelse med oppstarten av fordypningstemaet om biodynamisk jordbruk.

ÅRSBERETNING

Dialogos medie- og ressurscenter 2012

Dialogos vil styrke forståelsen av at mennesket er et åndsvesen og ikke bare resultat av arv og miljø – at det må skje en utvikling innenfra for å skape et mer menneskelig og økologisk samfunn – på alle nivå.

Dialogos medie- og ressurscenter er et nettverk av antroposofisk inspirerte virksomheter, innen ulike felt som skole, barnehage, jordbruk, ernæring, helse, kunst, arkitektur, eurytmi, litteratur, teknologi og økonomi.

Dialogos skal være en aktiv støttespiller og en møteplass for våre samarbeidspartnere i media og offentlighet. Vi søker å skape dialog og bidra til utvikling gjennom avisartikler, møter, seminarer og andre aktiviteter.

Dialogos søker å synliggjøre aktiviteter og alternative verdivalg som våre partnere står for, dette til tross for et stadig mer gjennomregulert og kontrollerende samfunn som kan være et hinder for frie, alternative impulser.

INNHold

Om Dialogos	3
Dialogos' aktiviteter i 2012	4
Kort sammendrag	4
Fordypningstema	5
Offentlighet og media	9
Offentlige arrangementer, seminarer og møter	14
Noen av begivenhetene Dialogos har informert om	15
Nettside som møtested og kunnskapsbase	17
Interne møter, seminarer og kommunikasjon	17
Nye arbeidsområder: Landsbyliv og Teori U	18
Partnere, medlemmer og medarbeidere i 2012	19
Medlemmer	
Partnere i Dialogos 2012	
Medarbeidere	
Styremedlemmer	
Revisor	
Valgkomité	
Styrets årsberetning	20
Arbeidsmiljø, ytre miljø, likestilling	20
Finansiering og økonomisk situasjon	21
Regnskap og balanse (legges fram på årsmøtet)	22

Dialogos medie- og ressurscenter

Oscars gt. 10, 0352 Oslo

E-post: post@dialogos.no

Telefon: 990 14 030

www.dialogos.no

Org.nr:988 453 676

Konto i Cultura bank: 1254.05.25844

Forsidefoto: Mathias Bolt Lesniak. Foto side 3: Sissel Jenseth.

Layout: Sissel Jenseth

Oslo, mai 2013

Utsyn fra tunet på Alm Østre (www.almostre.no) biologisk-dynamisk gårdsbruk på Stange.

Om Dialogos

Dialogos medie- og ressurscenter har som formål å bidra til et mer menneskelig og miljøbevisst samfunn, inspirert av ideene om sosial tregrening. Formålet skal realiseres gjennom å skape og bidra til dialog gjennom medieutspill, seminarer, møter, konferanser, hjemmeside, publikasjoner og annet informasjonsarbeid. I tillegg kan senteret forestå forskningsprosjekter og tilby sekretariats- og rådgivningstjenester til aktiviteter i overensstemmelse med dets intensjoner. Det kan også søke samarbeid med andre initiativ i det sivile samfunn på nasjonalt og internasjonalt plan.

Dialogos er organisert som en medlemsforening med individuelle medlemmer og støtte-medlemmer (institusjoner). Foreningen er en uavhengig og frittstående organisasjon. Den ble stiftet 13. juni 2005 som *Dialogos Ressurscenter for sivile initiativer*.

I 2009 ble virksomheten lagt om og navnet endret til *Dialogos medie- og ressurscenter*. Et nettverk av antroposofisk inspirerte virksomheter står bak senteret. Økonomisk støttes vi av disse samarbeidspartnerne, fond og stiftelser, samt gjennom gavepenger fra enkeltpersoner.

Dialogos' aktiviteter i 2012

Kort sammendrag

Dialogos medie- og ressurscenter arbeider på fire områder: Mediearbeid, utadrettet møte- og konferansevirksomhet, interne møter og seminarer, samt å bygge opp en informativ hjemmeside; www.dialogos.no.

Med et lite sekretariat er det viktig å fokusere virksomheten. Ved å bygge opp kapasitet og kunnskap på sentrale fagområder, ett av gangen, kan et lite sekretariat likevel få stor effekt. Våren 2012 avsluttet Dialogos medie- og ressurscenter arbeidet med sitt andre fordypningstema pedagogikk, og flyttet fokus til det biologisk-dynamiske jordbruket.

I samarbeid med Antroposofisk Selskap og Forum Berle, har det vært arrangert tre offentlige kveldskonferanser på Litteraturhuset: *Går humanismen tapt?* den 31.1, *Norge etter 22. juli*, den 14.5 og *Kommer vi tilbake? Reinkarnasjonstanken og «livets etos»*, den 24.9.

Blant de sentrale aktivitetene til Dialogos er nyhetstjenesten med overvåking av nyhetsbildet. I 2012 har det vært stor aktivitet på dette området og rundt 240 nyheter er distribuert til i overkant av 200 mottakere. Dette er medienyheter som gjelder alle fagområder av interesse for Dialogos' partnervirksomheter, artikler skrevet av skribenter i Dialogos' nettverk, og informasjon om relevante arrangementer. En annen viktig oppgave har vært å gi tilbakemeldinger på artikler skrevet av skribenter i nettverket, - før artiklene har gått i trykken.

I løpet av 2012 har Dialogos tatt på seg to nye oppgaver. Fra nyttår overtok vi produksjonen av bladet *Landsbyliv* på oppdrag for Sosialterapeutisk Forbund. I samarbeid med Bent Engelbrecht fra Ankerhus Gruppen i Danmark har vi gjennomført to introduksjonskurs i Teori U.

Et viktig anliggende har vært å skape tillit både innad blant partnervirksomhetene og utad mot offentligheten. På svensk heter det å opparbeide "förtroendekapital" – et ord som kanskje bedre tydeliggjør hva det dreier seg om. For Dialogos handler det om å etablere en identitet ut fra våre verdier: Å skape en dialogkultur som gjennomsyrrer alt – fra hvordan vi legger opp styremøter, informasjon til våre partnere og nettverket, til arbeidet i forhold til det offentlige. I den forbindelse har vi det siste året gjennomført et studiearbeid i *Teori U* av Otto Scharmer på våre styremøter – både en systematisk gjennomgang av Scharmers bok, samt praktiske øvelser. Arbeidet har vært ledet av Ingunn Kroken og Philip Nortvedt.

1) Fordypningstema

Som en av de fire søylene i Dialogos' arbeid, søker vi å bygge opp kunnskap innen virksomhetsfeltene til våre partnerorganisasjoner ved å ta for oss ett tema av gangen. Hensikten er å få innsikt og ytterligere forståelse for arbeidsområdet for derved å kunne være en bedre støttespiller og rådgiver, bidra til å skape dialog, og formidle erfaringer fra partnervirksomhetene. Men også for å kunne gå raskt på banen om det er påkrevet. Arbeidet med fordypningstemaet kan skje gjennom en teoretisk tilnærming, i samtaler og møtevirksomhet, men også ved å gå aktivt inn i en eller flere oppgaver/prosjekter. Gjennom dette kan vi se hvor 'skoen trykker' og bedre forstå hvilke behov og potensialer feltet har med hensyn til dialog i det offentlige rom.

Avslutning Steinerpedagogikk som fordypningsområde i 2012

Markedsføringsseminarer: *Frigjør potensialet!*

Dialogos har bidratt til gjennomføringen av en serie på fem markedsføringsseminar som Steinerskoleforbundet arrangerte for skolene. Tre av disse kursene ble holdt i 2011, og de siste to 23.-24. april 2012.

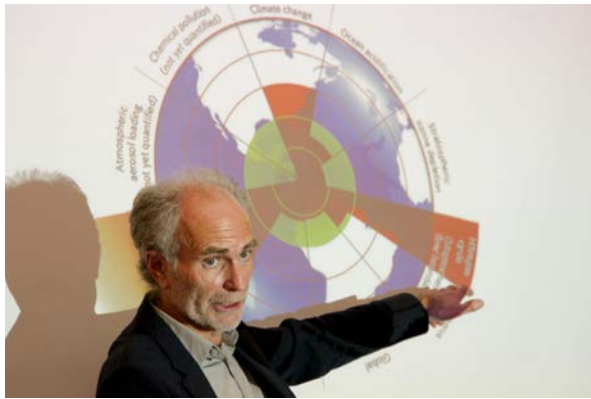
Forskningsrådets utlysning 'Utdanning 2020'

I 2011 fikk Dialogos grønt lys fra Steinerbarnehageforbundet til å undersøke eksterne forskningsmiljøers muligheter til å innlemme steinerbarnehagers praksis i sine undersøkelser i forbindelse med Forskningsrådets utlysning 'Utdanning 2020'. Her fokuseres det bl.a. på kvalitet i den norske barnehagesektoren. Dialogos var i kontakt med Høgskolen i Vestfold i flere omganger. De var i utgangspunktet positive, men fant å ikke kunne prioritere steinerbarnehagene i en slik søknad fordi Høgskolen var forpliktet i forhold til sine partnerbarnehager. Skulle steinerbarnehagene innlemmes i arbeidet, måtte dette finansieres på annet vis.

Nytt fordypningstema om biodynamisk jordbruk

Det har vært et ønske om at fordypningstemaet på sikt kan bli et anliggende for *alle* partnervirksomhetene, hvor Dialogos kan ta rollen som koordinator og nav i arbeidet. Tanken har vært at hvis vi sammen retter lyskasteren mot *ett tema* som alle arbeider med og gir et felles løft, vil alle profittere på dette, både internt og eksternt i offentlighetsarbeidet. For eksempel er det biologisk-dynamiske jordbruket relevant for de fleste av partnerne våre. Det er gårdsdrift ved Camphillstedene, og de søker å tilberede maten av biodynamiske og økologiske råvarer. Det samme gjelder steinerskolene og steinerbarnehagene. Mange av disse har også egne kjøkkenhager, og elvene har praksisuke på gårdene. Den antroposofiske medisinen benytter urter i legemidlene, og kan mye om helsemessige aspekt ved ernæringen etc. Slik har fordypningstemaet et potensial til å bli en felles dugnad blant våre partnere, ut over de som er direkte knyttet til dette i sitt arbeidsfelt.

Årsmøtet til Dialogos den 31.5.12 var første "påle" hvor det nye fordypningstemaet ble tatt opp. Eric Brinkhof, styreleder i Biologisk-dynamisk Forening, holdt en innledning om den biologisk-dynamiske impulsen Rudolf Steiner ga i Landbrukskurset i Koberwitz i 1924. Han pekte på at impulsen omfatter tre ulike, men likeverdige områder. Det første handler om selve jordbruket, det vil si selve gården med dyrene, komposten, preparatene og månefasene.

Fra kickoff-arrangementet i Josefines gate 12 lørdag 10. november 2012. Foto: Mathias Bolt Lesniak.

Det andre handler om det sosiale livet som innebærer samarbeid og delaktighet fra flere mennesker enn gårdbrukeren og praktikantene. For eksempel kan gården omfatte annen nærings- og/eller kulturvirksomhet og inngå i samfunnet på en større måte. Det tredje er det spirituelle området som innebærer det helhetssynet som ligger til grunn for driften – i forholdet mellom jorden og kosmos, menneskene, plantene og dyrene.

Dialogos gikk deretter inn i en aktiv idémyldringsfase i tett samarbeid med Biologisk-dynamisk Forening (BdF) og andre interesserte. Det ble holdt en rekke arbeidsmøter og ut fra disse ble bl.a. følgende behov identifisert:

- Å utforme *10 kjappe* om biodynamisk jordbruk for å gjøre temaet mer tilgjengelig
- Å få fram historier om erfaringer fra de biodynamiske gårdene
- Å bidra til å profilere Demeter-merket
- Å bidra til rekruttering til gårdene og nye gårdsetableringer, samt utdanning
- Å bidra til å løfte fram databasen KORE som Berit Swensen har ansvaret for
- Å invitere til fordypning rundt sådager, kalveslepp og lignende tema i BdF
- Å bidra til å løfte fram kulturen i det biodynamiske jordbruket og på gårdene
- Å involvere biodynamiske bønder i prosessen rundt fordypningstemaet
- Å samle erfaringene fra *Levende Skule* som innspill til samarbeidet mellom biodynamiske virksomheter og skolene
- Å bidra til å informere om biodynamisk i Steinerskoleforbundets Grønn Skole-prosjekt

I planleggingsarbeidet er det blitt lagt vekt på hvor viktig det er å fokusere på Dialogos kjerneoppgaver i forbindelse med fordypningstemaet, - å løfte fram erfaringer fra det biodynamiske jordbruket i offentligheten, samt skape dialog om sentrale spørsmål der biodynamisk har noe vesentlig å bidra med. Det kom fram mange behov som Dialogos ikke har kapasitet til å respondere på, og der vi i beste fall kan være en positiv støttespiller og eventuelt

”gi en hjelpende hånd”. Imidlertid ble vi underveis i arbeidet kjent med at andre grupper allerede arbeider med flere av disse punktene, noe Dialogos har søkt å viderefremme til våre partnere og nettverk bl.a. gjennom våre epostutsendelser. BINGN f.eks. er et initiativ for å bidra til rekruttering til gårdene, se mer utdypende beskrivelse av deres arbeide under.

Prosjektsøknad og støtte fra stiftelsen Eir

Det ble sendt en søknad 1. september til *Eckbos Legater* i samarbeid med BdF, med fokus på formidling og dialog. Dessverre fikk vi avslag på søknaden. Vi kontaktet deretter *Stiftelsen Eir* om mulighet for støtte ut fra prosjektbeskrivelsen som var sendt til *Eckbos Legater*. Det ble gitt positive signaler, og like innunder jul fikk vi innvilget søknaden med et tilsagn på kr 150.000 i støtte fra Stiftelsen Eir.

Fra markedet foran Litteraturhuset 1. september 2012. Foto: Ingunn Kroken og Idun Leinås.

Biologisk-dynamisk gårdsmarked

BdF arrangerte gårdsmarked utenfor Litteraturhuset i Oslo 1.sept, 6.okt, 10 nov og 1. des. Markedet skjedde i samarbeid med Litteraturhuset og de biodynamiske gårdene. Oslogruppens Lørdagskafé inviterte til varm høstsuppe i forbindelse med markedet den 6. okt, og Dialogos' kickoff-arrangementet fant sted etter markedet den 10. nov. <http://www.biodynamisk.no/uncategorized/vakker-hostdag-og-bugnende-gardsmarked>

Kickoff 10.11 – Biodynamisk som Dialogos' satsningsfelt i 2012/13

Dialogos inviterte samarbeidspartnere, antroposofiske grupper og alle som interesserer seg for temaet biologisk-dynamisk jordbruk til kickoff lørdag 10. november i Josefine's gate 12. Her ble vi inspirert av Jolien Perotti, kjernegruppen for andelsjordbruk i Norge, og Emil Mohr, grunnleggeren av Debio og en nestor innen økologisk jordbruk. Elizabeth Brockfield hadde sammen med sine hjelpere (se forsidefotoet) tryllet fram en innholdsrik buffet av biodynamiske og økologiske råvarer.

Artikkel

Ingunn Kroken og Sissel Jenseth skrev en artikkel i Antroposofi i Norge 3-2012 med oppfordring til Antroposofisk Selskap og alle gruppene om å ta opp det biodynamiske temaet i løpet av året. <http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/landbruk/bdsept12nett.pdf>

Fra Fokhol og Alm Østre under seminaret 15.-17. juni 2012. Foto: Ingunn Kroken.

BINGN

Biodynamic Initiative for the Next Generation (BING) oppstod i USA i 2010, og initiativet for rekruttering og formidling innen biodynamisk landbruk, har siden spredd seg i hele verden. Nettverket er nå på mer enn 600 medlemmer. *Det andre Forumet*

<http://www.facebook.com/DetAndreForumet?ref=stream> inviterte til samtale rundt dette temaet i Oslo den 29.

april 2012 i samarbeid med Biologisk-dynamisk Forening: Nye bønder, rekruttering til jordbruket, visjoner og realiteter <http://www.biodynamisk.no/files/2013/02/herba-03-2012.pdf>. Dette førte til et

initiativ om et tredagers seminar på Fokhol Gård på Stange, 15.-17. juni der *Biodynamisk Initiativ for den Nye Generasjonen Norden* (BINGN) ble etablert. Dialogos deltok på seminaret med Ingunn Kroken og Philip Nortvedt. Les mer om BINGN her: <http://www.bingn.org>.

Grønn skole - for fremtiden

Ninon Onarheim, Steinerskoleforbundet, holdt et innlegg på felleslærerstevnet i Trondheim i september om *Grønn Skole*. Hun henviste da også til det pågående fordypningstemaet og ga informasjon om gårdene og steder hvor skoler kan få tak i biodynamiske produkter.

Grønn skole ønsker å skape en grønnere steinerskole, til glede for elevene og naturen.

Steinerskoleforbundet og Steinerskolenes foreldreforbund har i fellesskap laget et hefte til inspirasjon for måltider på skolen, fritids og barnehagen. Her finnes tre ukemenyer med vegetarisk og økologisk/biodynamisk mat. Heftet er det første av flere tiltak. Les mer om *Grønn Skole* her: <http://www.steinerskole.no/?p=2203>

Summer of Soil

Pieter Ploeg fra Järna informerte på styremøtet i Dialogos 15. november om arrangementet *Summer of Soil* <http://www.summerofsoil.se> som vil foregå i Järna 7. juli - 9. august 2013. Det inkluderer også konferansen *Living Soil Forum* 22. - 26. juli hvor Dialogos' styremedlem Regine Andersen vil være en av innleiderne.

2) Offentlighet og media

Dialogos følger daglig med i media for å fange opp artikler og ytringer som kan være relevante for våre partnere. Medieinnslagene innsamles og omformes til korte sammendrag som sendes per epost til medlemmer, partnere og andre som ønsker å holde seg oppdaterte i mediebildet.

Nyhetsjenersten til Dialogos sender ut ca. 3-5 artikler/omtaler per epost per uke, og går ut til i overkant av 200 personer. Artiklene legges også inn på det interne forumet www.forum.dialogos.no, sortert etter tema, slik at skribenter og andre interesserte lett kan orientere seg, for eksempel når man arbeider med artikler, saksdokument eller ønsker å knytte kontakter rundt enkelte tema. I løpet av 2012 er det lagt inn totalt 524 nye artikler/innspill på forumet. Dialogos samarbeider også tett med AntroPost mht informasjonsutveksling.

<http://www.antroposofi.no/index.php?id=68>

Under presenteres et lite utvalg av artikler og debatter Dialogos har dekket i 2012.

Marta Steinsviks liv og virke

Rudolf Steiner og Marta Steinsvik.

5. januar 2012 ble boken *Kors og kårde – Marta Steinsviks liv og virke 1877–1950* presentert på Historisk museum. Innlegg ved biograf Ingeborg Solbrekken, Hans Fredrik Dahl, Cato Schiøtz og Kristin Nordseth. Forfatteren, teologen, egyptologen, oversetteren og språkviteren Marta Steinsvik (1877-1950) var en av mellomkrigstidens mest betydelige dissidenter. Hun refset mishandlingen av landssvikfanger, psykiatriens selvrettferdighet og dyremishandling. En ulykkelig

kjærlighet til Rudolf Steiner kan ha vært medvirkende til at hun i 1910 ble tvangsinnlagt på Gaustad Asyl og diagnostisert av overlege Johan Scharffenberg som kronisk sinnssyk. Hendelsen fikk henne senere til å utforske sin samtids forståelse av sinnssykdom. Biografien om Steinsvik ble utgitt på Vidarforlaget, og fikk bred omtale i media.

<http://www.vidarforlaget.no/pdf/invitasjonsteinsvik.pdf>

Store Norske Leksikon

Den 27.1.12 “avslørte” nyhetsmagasinet Ny Tid at Cato Schiøtz var fagansvarlig for antroposofi i nettutgaven av Store norske leksikon [snl.no http://www.nytid.no/perspektiver/artikler/20120127/vraker-advokat](http://www.nytid.no/perspektiver/artikler/20120127/vraker-advokat). Dette er et vanlig prinsipp, f.eks. er professor i idéhistorie, Trond Berg Eriksen, fagansvarlig for idéhistorie. Men etter ”avsløringen” valgte SNL å fjerne Cato Schiøtz som fagansvarlig, som den eneste av 400 fagansvarlige. Schiøtz ble erstattet av sin kritiker, Jan-Erik Ebbstad Hansen. VG omtalte saken og henviste til *Kunnskapskampen* <http://www.vg.no/teknologi/artikkel.php?artid=10061058>. Studentavisa Universitas fulgte opp med *Okkultisme-strid* <http://universitas.no/kultur/57104/kunnskapskampen>. Alle de opprinnelige artiklene fra [snl.no](http://www.snl.no) kan nå finnes på Dialogos’ hjemmeside:

<http://www.dialogos.no/ressurser/mediesenter>

Debatt om humanismebegrepet

Frode Barkved hadde nyttårsaften 2011 artikkelen *I storesøsters buss* på trykk i Klassekampen. Her behandles reinkarnasjonstanken i et humanistisk perspektiv.

http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/bibliotek/artikler/i_storesosters_busskk31.12.11.pdf

Artikkelen ble den 7.1.12 kommentert i Klassekampen av steinerskolelærer Steingrímur Njálssonen. Han skriver bl.a.: *Målet, for humanister som antroposofere, er å legge til rette for dannelsen av det frie, ansvarlige og opplyste individ.* Den 21.2.12 spurte Frode Barkved i Klassekampen hva sekulariseringen av humanisme-begrepet kan innebære, og om humanetikere kan ta patent på begrepet. Han peker på at kristne tenkere som Augustin og Thomas Aquinas har vært med på å legge grunnlaget for det vi i dag ser på som humanisme. Så

Kristne tenkere som Augustin og Thomas Aquinas har vært med på å legge grunnlaget for det vi i dag ser på som humanisme.

Hvem eier humanismebegrepet?

HUMANISME

Hvem eier humanismebegrepet? Det er et spørsmål som har vært diskutert i mange år. Det er et spørsmål som har vært diskutert i mange år. Det er et spørsmål som har vært diskutert i mange år.

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

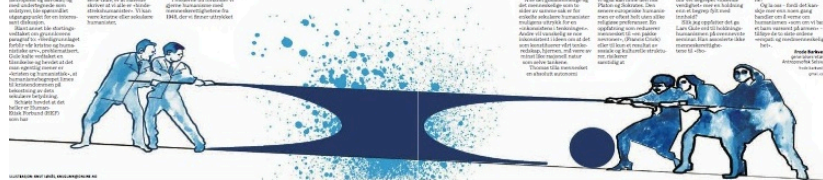
«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

«Augustins idé om enkeltmenneskets egenverd og ansvar fikk en omfattende betydning for europeisk historie»

hvem eier begrepet? http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/bibliotek/artikler/hvem_eier_humanismebegrepetk21.2.12.pdf

Levi Fragell svarer Frode Barkved 25.2. at *Human-Etisk Forbund har aldri hatt noe ønske om å monopolisere humanismebegrepet, men med en ledende rolle i Den humanistiske verdensunion (IHEU), ble det etterhvert naturlig å identifisere seg i samsvar med de øvrige medlemsorganisasjoner i unionen.* Lars Gule spør i Klassekampen 1.3. *Men hvem er det som skal definere hva troende kan kalle sin tro? (...) De samme spørsmål kan reises når det gjelder sekulære livssyn.* Knut Horn, sønn til HEF's grunnlegger Kristian Horn, og selv humanetiker, er kritisk til Fragell og Gules bruk av humanismebegrepet og skriver 7.3.: ... *fritenkere – både i og utenfor organisasjonen – kalte seg humanetikere. Trist er det da at et fremtredende ledersjikt (...) har erstattet det med det høyst mangetydige humanisme, noe som gjør at det blir nødvendig med den tunge konstruksjonen livssynshumanisme.* Lars Gule gir et svar 15.3. *Uttrykket «humanetikk» er hentet fra den danske filosofen Harald Høfding. Det inspirerte ikke bare Kristian Horn, Johan Hovstad og andre av HEF's grunnleggere, men også liberalteologen og biskop Kristian Schjelderup.*

Frode Barkved svarer Gule 10.3. at *Johan Hovstad, som var med å stifte Human-Etisk Forbund (HEF) i 1956, gikk mot at det skulle hete Humanistisk Forbund, slik mange den gang gikk inn for. I en kronikk samme år skrev Hovstad at HEF ikke måtte bli «ein klubb for kaldkloke ateistar».* Etter flere ordskifter avslutter Frode Barkved 24.3. med følgende utsagn: *Mitt standpunkt kan kort beskrives som at mennesket er en åndelig produktiv og skapende individualitet, en reell åndelig entitet som aldri kan reduseres til noe annet enn seg selv eller forminskes og forklares kun ut fra arv og miljø.*

Om Norge etter 22. juli

Nils Christie sier i et foredrag vedrørende 22. juli, arrangert av Tønsberggruppen av Antroposofisk Selskap 6.1.: – *Vi har ikke noe svar. Det er viktig å spørre. Å svare på det forferdelige, går ikke. Vi kan bruke det, som ved alle andre hendelser, og forsøke å forstå oss selv i dette rare.* http://www.youtube.com/watch?v=T76C3q_L9-I

Frode Barkved skrev i Klassekampen 15.5. om *Hjertets stille kraft: Som polakk, sa hun (Nina Witoszek) i et intervju, at hun nesten ikke klarte å forstå det hun så dagene etter at terroren rammet Norge. Hun kalte det en afterglow av den medlidenheten og kjærligheten som nasjonalheltene Bjørnstjerne Bjørnson og Fridtjof Nansen «banket inn i nordmenns hoder».* I medlemsbladet Antroposofi i Norge, skriver Barkved: *Instinkt eller inderlighet – Norge etter 22. juli. En aktualisering av Rudolf Steiners foredrag i Oslo november 1921.* http://www.antroposofi.no/fileadmin/ain/Instinkt_eller_inderlighet.pdf

Steinerpedagogikk

Under tittelen *Den annens ansikt*, skriver Frode Barkved i Klassekampen 14.7. *Er vi i ferd med*

å utvikle oss bort fra et lærerideal og en pedagogikk med ansvar for å se den Annens ansikt, til en flimrende og flytende uvirkelighet der både elevens og lærerens ansikt forsvinner i en pågående strøm av digitalisert underholdnings-pedagogikk, byråkratiske forordninger og standardiserte tester. http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/skole/den_annens_ansiktkk14.7.12.pdf

Steinerskolepedagog Hanne Weisser skriver i Morgenbladet 9.8 om barnehagene: *80 prosent av ett- og toåringer er der hver dag, de fleste med avtalt oppholdstid på 41 timer i uken. Dette er unikt for Norge.* http://morgenbladet.no/ideer/2012/forskning_med_slagside. Kronikken får et tilsvarende av Ellen Os og Elisabeth Bjørnstad, HiOA. http://morgenbladet.no/debatt/2012/viktig_med_kvalitet_i_barnehagetilbudet_til_de_minste#.UYU0XuAIYpg. Deretter svarer Hanne Weisser at situasjonen er sårbar for de minste. http://morgenbladet.no/debatt/2012/sarbar_situasjon_for_de_minste#.UYU0wuAIYpg

I forbindelse med Aftenpostens kampanje om "den beste læreren" var det en artikkel 16.6. om Live Bonnevie (41) som debuterte 2010 med romanen *Hestenes klan*. Her dukker norsk lærer Svein Bøhn opp. Han er identisk med den virkelige Svein Bøhn (71), som Live hadde på Steinerskolen på Hovseter i 1987. <http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/Skrev-lareren-inn-i-debutboken-6851614.html#.UYPhu-AIYpg> Utdanningsforbundet la høsten 2012 ut filmen *Verdens viktigste jobb* og skriver at alle husker gode lærere. I filmen forteller blant andre Jens Stoltenberg om sin gode lærer Christian Smit på Steinerskolen på Hovseter. http://www.youtube.com/watch?v=qvd0vzw_kKM&sns=fb

Byavisa på Lillehammer kan vise til at en 9. klasse skiller seg positivt ut i Oppland – på en skole som ikke bruker karakterer – Steinerskolen på Lillehammer, i forbindelse med resultatene for de nasjonale prøvene i lesing for 5.- 8.- og 9. klasse. <http://www.byavis.no/index.php/nyheter/5712-best-i-oppland-pa-leseprove>

Frode Barkved tok i Klassekampen 18.12. opp kunnskapsminister Kristin Halvorsens utsagn om at den offentlige skolen er "felleskapets skole", og skriver: *All mobbings mor er trangen til å definere noen innenfor kontra utenfor fellesskapet. (...) Hvem ønsker du å utestenge fra det norske skolefellesskapet?* Kristin Halvorsen svarte 21.12. at SV har ikke noe ønske om å avskaffe private skoler som driver på grunnlag av en anerkjent pedagogisk retning og utgjør et pedagogisk alternativ til den offentlige skolen, slik steinerskolene og montessoriskolene gjør. Frode Barkved svarte Halvorsen samme dag.

Innslag i NRK Østnytt om Felles Framtid 20.12.12

Felles Framtid på Hedmarken

En gruppe på ti utviklingshemmede på Grobunn har utviklet et godt vennskap gjennom flere år og ønsker å etablere et permanent felles botilbud i et borettslag i Ottestad i nærheten av Steinerskolen. Foreldre og de utviklingshemmede har sammen med en gruppe som ønsker å være Gode Naboer arbeidet med prosjektet i to år, men møter en del hindringer på veien.

<http://felles-framtid.no>. Se NRK-innslaget 20.12.12: <http://tv.nrk.no/serie/distriktsnyheter-oestnytt/dkop98122012/20-12-2012#t=1m52s>

André Bjerke

Henning Næss har en omtale av Ole Christian Kjerschows bok *André Bjerke mellom de to kulturer – Kultur- og vitenskapskritikk* i Klassekampen 12.5., og skriver: *Kjerschow lykkes godt i å rehabilitere André Bjerke som en seriøs essayist å regne med. (...) Det ble nettopp André Bjerkes misjon å avsløre det skjulte.* Boken er basert på Ole Chr. Kjerschow masteroppgave i idéhistorie; *André Bjerkes kultur- og vitenskapskritikk*.

<https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/25121/master.FERDIG.pdf?sequence=2>

Jordbruk

Lina Hamre, medlem i Spire, Utviklingsfondets ungdomsorganisasjon og tidligere medarbeider på den biodynamiske gården Fokhol, skriver kronikken *Krinslaup i kraftforets tid* i Klassekampen 15.11.: *Når agroøkologiske teknikkar no viser seg å gje større avlingar enn industrielle, er det på høg tid å slutta romantisera kring storskala monokulturar. Skal me metta verdas befolkning, må me tilbake til framtida – me må ta i bruk dei kjende teknikkane som tek omsyn til krinslaupet. For ei ku er ikkje ein robot, og ein gard er ikkje ein fabrikk.*

http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/landbruk/biodynamisk/krinslaup_i_kraftforets_tidkk15.11.12.pdf

MAJOBØ skal inspirere til handling og til å skape små og store grønne revolusjoner. På arrangementet i Oslo 30.8 <http://gaia-agenda.no/matogjord/program.html> fortalte Lars Krantz om hvordan Wij <http://www.wij.se> ga liv til en fraflyttingsbygd. Krantz er kjent for sin biodynamiske dyrkning i Rosendals trädgård. http://www.osloby.no/oslopuls/kunst_og_scene/Stikk-fingeren-i-jorden-6955161.html. Dialogos var til stede på arrangementet, og knyttet mange nye kontakter i forhold til det økologiske miljøet.

På YouTube <http://www.youtube.com/watch?v=P9gAW6yRqM0> vises *Levende skole - Hagebruk som fag på Steinerhøyskolen* – om studenter som har sin egen kjøkkenhage i parken ved skolen på Briskeby. Nationen hadde også et oppslag om dette 29.5.

Biodynamisk vin

Morgenbladet skriver 4.5: *Franske vinmarker er på avrusing. Produksjonen blir stadig grønnere. Med tanke for naturen: I Erick de Sousas vinmarker i landsbyen Avize i Champagne brukes hest til å pløye opp jorden.* http://morgenbladet.no/samfunn/2012/god_vin_uten_svineri#.UYPSUOAIYpg

Etter et besøk i 2007, kom de biodynamiske vinprodusentene *Renaissance des Appellations* tilbake til Norge til en stor vinsmaking i Oslo 28.8. Til sammen 54 produsenter og flere europeiske land var representert. <http://www.biodynamisk.no/uncategorized/biodynamisk-vinsmaking-28-august>.

Dialogos har samlet 18 artikler fra norske medier om biodynamisk vin på forum.dialogos.no

Humanistisk korstog eller mainstreambiologi?

Biologen Markus Lindholms kom høsten 2012 ut med boken *Evolusjon. Naturens kulturhistorie*, på Spartacus Forlag. I boken viser Lindholm hvordan livet på jorda ikke bare evolveres, men også evolverer. Dette førte til en heftig aktiv debatt i Morgenbladet

http://morgenbladet.no/ideer/2012/humanistisk_korstog_eller_mainstream_biologi#.UYQFLOAIYpi hvor Markus Lindholm

blant annet uttaler: – *I boken viser jeg at kultur og subjektene fortolkning ikke kan reduseres til effekter av genene, men påvirker evolusjonen. Organismer styres ikke bare av sin evolusjonære fortid. Vi lærer, fortolker og finner nye løsninger. Det påvirker hvilke genendringer som blir fordelaktige i fremtiden. Artene bidrar dermed til sin egen utvikling. (..) – Jeg har ikke befattet meg med Rudolf Steiner på snart tyve år, selv om jeg fortsatt setter pris på Steinerskolen. Jeg er evolusjonist og humanist og interesserer meg ikke for monolittiske forklaringer.* Til dette spør Steingrímur Njálsson, lektor ved Oslo By Steiner-skole: *Kan vi lære noe nytt?*

http://morgenbladet.no/debatt/2012/kan_vi_laere_noe_nytt#.UYQF2uAIYpi. Sosiolog Agnes Bolsø kommenterer

biologenes kritikk http://morgenbladet.no/debatt/2012/mennesket_som_materie#.UYQGq-AIYpi, mens Frode Barkved

Illustrasjon fra boken *Evolusjon*.

spør om det vi kjenner er *Lukten av steinerarv og kristenmannsblod*?

http://morgenbladet.no/debatt/2012/lukten_av_steinerarv_og_kristenmannsblod#.UMGZyI5qIph . Cato Schiøtz skriver:

Jeg kjenner det antroposofiske miljøet svært godt, og kan forsikre Tunstad om at i over ti år har Lindholm overhodet ikke vært en del av den antroposofiske bevegelse. Slik er det.

http://morgenbladet.no/debatt/2012/konspirativ_dobbeltkommunikasjon#.UMGZ0Y5qIpg Boken ble også omtalt i Vårt Land 10.12. av Bjørn Are Davidsen <http://www.vl.no/kultur/tro-hap-og-vitenskap/>

Samvirkeøkonomi

Dag Hauffen hadde en kronikk i Klassekampen 27.12.12. om hvordan en kan ta steget fra konkurranseøkonomi til samvirkeøkonomi. *For forbrukeren er realverdien det sentrale. For omsetter derimot vil interessen for økonomisk verdi, profitten være avgjørende. Produsenten vil fokusere på begge deler.* http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/skribenter/hauffen/det_konomiske_livetkk27.12.12.pdf

Oversikt tidligere artikler

Alle artiklene i kjølvannet av Rems Bjørneboe-biografi er nå samlet og ligger her:

<http://www.dialogos.no/aktuelt/debatter/65-bjoerneboe-debatt-1>

Se også Dialogos sin kavalkade over medieomtalen for temaet sosialterapi 2009-2011.

http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/nyhetsbrev/sosialter2009_2011.pdf

Pressemeldinger

Pressemeldinger og annen informasjon utarbeides ved behov. Senteret svarer på henvendelser fra pressen og videreformidler kontakt. I 2012 har Dialogos sendt ut to pressemeldinger, samt kommet med innspill på pressemeldinger fra ulike partnervirksomheter.

4.5.12: Dr. Ibrahim Abouleish tildeles The 2012 Business for Peace Awards 7.5 i Oslo Rådhus.

Samtidig kommer hans biografi ut på norsk: *SEKEM – en veiviser for det nye Egypt*.

http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/pressemelding/sekem_pressemai2012.pdf

20.8.12. Presseinvitasjon til kurs i Teori U, 3.-4.9.2012. *Teori U er en ledelsesbok som har gått som en farsott verden over – og er nå også kommet i norsk utgave. Det er imidlertid en bok få har oppdaget i Norge, så kanskje noe å skrive om for alle aviser med interesse for ledelsesfilosofi?* http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/pressemelding/presseinvitasjonteori_u_sept12.pdf

Det ble også sendt ut pressemeldinger i forbindelse med arrangementene på Litteraturhuset.

Elektronisk nyhetsbrev

Det elektroniske nyhetsbrevet *AntroPost*, som utgis av Sissel Jenseth og Antroposofisk Selskap i Norge, omtaler mange av aktivitetene i Dialogos og blant partnervirksomhetene. AntroPost går ut til mer enn 3000 mottakere, og kom med 11 utgaver i 2012, se arkiv:

<http://www.antroposofi.no/antropost/arkiv>. Nyhetsbrevet dekker det generelle behovet for informasjon.

3) Offentlige arrangementer, seminarer og møter

Dialogos samarbeider med ulike institusjoner og virksomheter om offentlige arrangementer, seminarer og møter om aktuelle tema som kan bidra til dialog.

Litteraturhuset

Antroposofisk Selskap, Forum Berle og Dialogos har i løpet av 2012 arrangert tre offentlige kveldskonferanser på Litteraturhuset i Wergelandssalen.

Går humanismen tapt? Litteraturhuset, 31. januar

Rodney Brooks: *Nå bygger vi maskiner som vil matche oss og forbigå oss. Motstand er nytteløst.* I boken *Hva er humanisme*, tar Dag Hareide opp utfordringen fra transhumanister som Brooks, og spør hva det betyr at Norge i Grunnloven skal bygge på den humanistiske arv. Hvilke utfordringer står humanismebegrepet overfor i det 21. århundre? Innledere: Dag Hareide. Paneldeltakere: Lars Gule, Cato Schiøtz og Helga Haugland Byfuglien. Moderatorene var Frode Barkved fra Antroposofisk Selskap og Ingunn Kroken fra Dialogos.

<http://www.dialogos.no/aktuelt/32-seminarer/148-garhumanismetapt>

Norge etter 22. juli, Litteraturhuset, 14. mai

Hvilke utfordringer står vi ovenfor? Hvilke prøvelser og utfordringer stilles vi overfor i en slik uhyre dramatisk og vanskelig sak? Settes rettsstaten og våre innarbeidete begrep om soning og skyld på prøve? Innledere: Nina Witoszek, Nils Christie og Cato Schiøtz.

<http://www.litteraturhuset.no/program/2012/05/norgeetter22juli.html> Dialogos fikk kr. 10.000 i støtte fra Rudolf Steinerstiftelsen til markedsføring av dette arrangementet.

Kommer vi tilbake? Reinkarnasjonstanken og «livets etos».

Litteraturhuset, 24. september

Innledning ved Frode Barkved, generalsekretær Antroposofisk Selskap, og foredrag med steinerpedagog Harald Haakstad, lege Ursula Flatters, advokat Cato Schiøtz og forfatter Sissel Lange-Nielsen.

For første gang er foredragene på Litteraturhuset lagt ut på YouTube.

<http://www.youtube.com/channel/UC3GMMNKI3zvZk9ODvWv4H1g>

Arrangementet ble fulgt opp med et foredrag av Ursula Flatters i Oslo-gruppen 25. september.

Dialogos fikk kr. 10.000,- i støtte fra Rudolf Steinerstiftelsen i forbindelse med markedsføring og publisering av foredragene på YouTube.

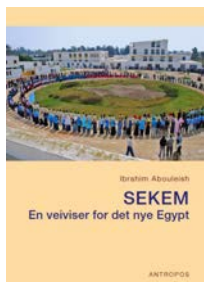
Seminar på Litteraturhuset lagt ut på YouTube.

Framtidsfrø

I forbindelse med lanseringen av boken *Framtidsfrø - spirer til en bedre verden* tok Ingunn Kroken på seg, sammen med Ane Mari Aakernes, å lage en facebookside. Målet var å skape et nettverkssted for de som er interesserte i bokens ulike tema, der for øvrig mange som har arbeidet innen antroposofiske virksomheter, er representert. Se:

<http://www.facebook.com/Paradigmeskiftarbeiderne>

4) Noen av begivenhetene Dialogos har informert om

Bokutgivelse: SEKEM – En veiviser for det nye Egypt

Boken om gründeren Ibrahim Abouleish ble utgitt på norsk på Antropos, april 2012. Originaltittel: *Die Sekem-Vision: Eine Begegnung von Orient und Okzident verändert*. Boken forteller om Abouleish sin utrettelige kamp for å skape en grønn oase i ørkenen. Boken er oversatt fra tysk av Sverre Dahl. Innledning og det avsluttende kapittelet er skrevet av Ragnhild Nilsen. Sissel Jenseth har vært redaktør for utgivelsen og fotoredaktør.

Boken er utgitt med støtte av Rudolf Steinerstiftelsen, Cultura Gavefond, Stiftelsen Eir, Sekem Scandinavia og GlobalFairTrade. Boken er på 210 sider, heftet og gjennomillustrert.. <http://www.antropos.no/sekem-en-veiviser-for-det-nye-egypt.html>

The 2012 Business for Peace Awards ble delt ut i Oslo Rådhus 7. mai 2012. Helmy Abouleish (til høyre), direktør i SEKEM, mottok prisen på vegne av sin far. Foto: Hilde K Kavli.

Dr. Ibrahim Abouleish mottok *The 2012 Business for Peace Awards*

Abouleish fikk prisen for sin oppbygging av SEKEM i Egypt og forståelse av forholdet mellom etisk handel og fred. Se innstillingen til prisen her: <http://businessforpeace.no/2012-honourees/>

Dr. Ibrahim Abouleish har vært ledende i å utvikle og spre biologisk-dynamisk landbruksmetoder på bomullsmarkene i Egypt, og startet en innovativ biologisk skadedyrbekjempelse. Les pressemeldingen fra Dialogos i forbindelse med prisutdelingen:

http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/pressemelding/sekem_pressemai2012.pdf

Ny steinerskole i Oslo sentrum

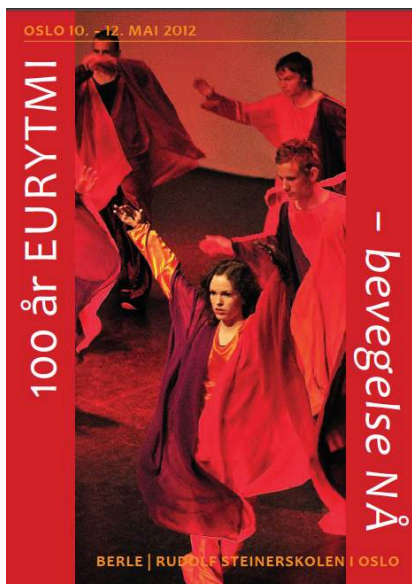
En gruppe foreldre har gått sammen om å starte en ny steinerskole i Oslo sentrum. Søknaden ble godkjent av Utdanningsdirektoratet i november 2011, og målet er skolestart høsten 2013, med et tilbud for 1.-3. klasse i første omgang. I 2012 har det blitt jaktet på skolevennlige lokaler i sentrumsbydelene. <http://www.facebook.com/pages/Initiativ-for-Steinerskole-i-Oslo-sentrum/374595046771>

Offisiell åpning Ljabruskolen 24. mai

Offisiell åpning 24. mai og åpningsfest 25. mai 2012. <http://ljabruskolen.no/offisiell-apning-av-ljabruskolen/>

Nytt bachelorstudium i sosialpedagogikk høsten 2012

Rudolf Steinerhøyskolen (RSH) fikk i 2011 NOKUT-godkjenning for et nytt 4-årig deltidsstudium i sosialpedagogikk. Studiet startet opp høsten 2012 på Berle i Oslo. Det vil kvalifisere for sosialfaglig arbeid i steinerskolene og sosialterapeutiske virksomheter (bl.a. Camphill, m.fl). Studiet er organisert som en blokkutdanning med 4 moduler à 2 uker per studieår, og er basert på at studentene har en avgrenset arbeidstilknytning i studietiden. Studiet gir bachelorgrad i sosialpedagogikk og 180 studiepoeng. <http://www.rshoyskolen.no/sp/>

Plakat fra 100 års jubileet, og fra forestillingen til Mimir - Norsk eurytmiteater: “Jorden, en Stjerne”.

EURYTMI I HUNDRE 1912 – 2012

20. april: Eurytmien som rosenkreuzer-skoleringsvei, ved Birrethe Arden.

Utdrag fra forestillingen “... som sol over nytt landskap” ved Oslo Eurytmiensemble. Birrethe Arden vil belyse eurytmiens begynnelse for 100 år siden, de syv trinn i rosenkreuzer-skoleringsveien og hvordan trinnene kan gjenfinnes i eurytmiens grunnelementer. Demonstrasjon: Marjorie Taliano Nordås. Birrethe Ardens foredrag ble fulgt opp med en samtale i Vidargruppen. Arrangør: ASN og Seksjon for eurytmi, musikk og språkkunst.

27. april: Mimir - Norsk eurytmiteater viser “Jorden, en Stjerne”

Forestillingen *Jorden, en Stjerne* er et møte mellom musikk, bevegelse, porselen, dikt og lys. Forestillingen vises i forbindelse med UNESCOs *Dansens dag* og er et samarbeidsprosjekt med keramisk kunstner Gry Ringset, pianist Heiner Glitsch, lysdesigner Ørjan Skånseng, dikter Einar Kvist og eurytmistene Angela Seitz, Mareike Bürgner, Bergljot Sanden, Asle Bjørnerud og Gudrun Sanden.

10.-12. mai: 100 år EURYTMI – bevegelse NÅ

Åpne foredrag, workshops og kurs for barn, ungdom og voksne, pedagoger og studenter. Det var presentasjoner av masteroppgaver i eurytmi. Arrangør: Eurytmistforbundet, Den norske Eurytmihøyskole og Tid i Rom – Eurytmiprojekt.

Se jubileumsprogrammet her: http://www.eurytmi.no/fileadmin/dne/marit/Eurytmi_100_program.pdf

24.-27. juni: Nordisk eurytmifestival i Kulturhuset i Ytterjärna

Opplev eurytmi från de nordiska länderna.

http://www.antroposofi.nu/fileadmin/pdf_filer/2012/V3-Eurytmi-100-aar.pdf

5) Nettside som møtested og kunnskapsbase

Nettsiden www.dialogos.no er opprettet som en ressursbase for media, offentlighet, våre partnervirksomheter og andre interesserte. Arbeidet med å utvide nettsiden pågår kontinuerlig. Forsiden er aktivt i bruk for å vise nyheter og aktuelle saker.

Dialogos' kalender synliggjør aktiviteter og arrangementer som er aktuelle for våre partnere www.dialogos.no/kalender. I 2012 ble det redegjort for over ca. 110 arrangementer/aktiviteter på kalenderen.

På nettsiden finnes også en samlet oversikt over lærer-utdanning, førskolelærerutdanning og mastergradsstudie ved Rudolf Steinerhøyskolen og Den norske eurytmi-høyskolen, samt Oslokurset, se www.dialogos.no/ressurser/utdanning. I tillegg kan partnervirksomhetene legge ut info om ledige stillinger på nettsiden. www.dialogos.no/aktuelt/stillinger.

6) Intern kommunikasjon, møter, seminarer med mere

Dialogos arrangerer inspirasjons- og dialogmøter for våre samarbeidspartnere og foreningens øvrige medlemmer for å bidra til faglig utvikling innen offentlighetsarbeid, gjensidig erfaringsutveksling og idémyldring, samt å utdype spørsmål av felles interesse.

Skribentnettverk og Forum

Dialogos' skribentnettverk og forum er en løst sammensatt gruppe av mennesker som ønsker å holde seg orientert og være informert både når det gjelder Dialogos sitt arbeid og aktuelle saker som debatteres i samfunnet innen ulike tema virksomhetene beskjeftiger seg med. Alle partnere i Dialogos er med i dette kontaktnettet, samt skribenter og andre som står nært tilknyttet. Ved utgangen av 2012 var kretsen på godt over 200 personer, der «jungel-telegrafene» stort sett har stått for «verving» av nettverket.

Det sendes ut ca. 3-5 artikler/omtaler fra media pr. uke. Disse legges også inn på det interne forumet www.forum.dialogos.no (524 nye innlegg i 2012). De mest aktive emnene handler om steinerskolen, offentlig skole og utdanning, debatter i forbindelse med bokutgivelser, religion/livssyn/verdensanskuelser, politikk, filosofi og samfunn, vaksinasjon og antroposofi. Ved utgangen av 2012 var det f.eks. til sammen 620 artikler om steinerskolen og 507 om offentlig skole og utdanning på forumet. Dialogos bidrar med tilbakemelding til de skribenter innen nett-verket som ønsker dette. Det er ett av de tiltakene Dialogos har fått mest positiv respons på.

Rørrosseminaret

Ingunn Kroken deltok på Rørrosseminaret som i 2012 var viet temaet: *Hvem eier fornuften?*

http://uit.no/ansatte/organisasjon/tavla/artikkel?p_document_id=270312&p_dimension_id=88108&p_menu=42421

Nye kontakter ble knyttet og Ingunn ble bl.a. oppmerksom på den interessante boken til lederen for Rørrosseminaret Per Bjørn Foros: *Tid for besinnelse - om krisen i det moderne*. I kapittelet *Fronten mot det moderne - et broket fenomen* på s.151, introduseres antroposofene kort som en del av «fronten mot det moderne».

Dialogos invitert til å dele sine erfaringer i Järna

I forbindelse med Mikaelimøtet 21.-23.9 i Järna, ble Sissel Jenseth invitert til å fortelle om erfaringene fra Dialogos i Norge, med tanke på at den antroposofiske bevegelsen i Sverige

vurderte muligheten av å danne en antroposofiskorientert frittstående tankesmie.

Søknadshjelp

Dialogos, ved Sissel Jenseth, har hjulpet Gudrun Sanden med søknader til eurytmi-forestillingen *Jorden, en stjerne* i forbindelse med *Eurytmi 100 år*.

7) Nye arbeidsområder

Bent Engelbrecht fra Ankerhus holdt introduksjonskurs med utgangspunkt i Otto Scharmers banebrytende bok *Teori U*. http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/kurs_seminar/ankerhusproakt16.10.11.pdf

Samarbeid Ankerhus og Teori U-kurs

Dialogos har i 2012 gjennomført to introduksjonskurs i Teori U i samarbeid med Ankerhus <http://www.ankerhus.dk/6.html> med tittelen: *Fra downloading til performance – en reise inn i Teori U*. Dette er de første Teori U-kursene som er arrangert i Norge. Det første kurset ble holdt 12.-13. mars. Kursledere var Mette Ahnfeldt-Møllerup og Bent Engelbrecht fra Ankerhus. Til sammen 28 personer deltok. Det andre kurset ble holdt 3.-4. september og hadde 14 deltakere. Bent Engelbrecht var kursleder. Ingunn Kroken har vært ansvarlig fra Dialogos' side. http://www.dialogos.no/mediacenter/pdf/kurs_seminar/teoriusept2012.pdf

Etter siste kurs ble det holdt et kort idémøte med Bent Engelbrecht om hvordan vi kan arbeide videre med Teori U. Det er et mål å arbeide mot at Teori U får en større legitimitet i Norge, og det kan være aktuelt å få til et samarbeid på høyskolenivå.

Produksjon og administrasjon av Landsbyliv

Da Sosialterapeutisk Forbund overtok eierskapet av tidsskriftet *Landsbyliv* fra 1.1.2012, påtok Dialogos medie- og ressurscenter seg ansvaret for det administrative, samt produksjon av bladet. Sissel Jenseth er ansvarlig for dette. Det inngår som et frittstående prosjektarbeid i Dialogos, med eget prosjektregnskap og en ekstra stillingsbrøk for Sissel som i 2012 var på ca 8 %. I forbindelse med overtakelsen er det blitt søkt om skattefritak for trykking av bladet *Landsbyliv*, noe som ble innvilget. De andre produksjonskostnadene for bladet er også blitt betydelig redusert, noe som var nødvendig for bladet videre utgivelse. Se alle bladets utgivelser her: <http://www.camphill.no/tidsskriftet-landsbyliv/> hvor nummer 30 til 33 er fra 2012-produksjonen.

Redaksjonen i *Landsbyliv*; Sissel Jenseth, Jan Bang, Elisabeth Husebø og Rigmor Skålholt.

Partnere, medlemmer og medarbeidere 2012

Dialogos er organisert som en medlemsforening med individuelle medlemmer og støtte-medlemmer (virksomheter). Foreningen har to beslutningsorganer: årsmøtet og styret. Dialogos medie- og ressurscenter er dannet som et nettverk av antroposofisk inspirerte virksomheter (våre partnere). Disse bidrar med et fast beløp årlig til senterets virksomhet.

Medlemmer

Man kan være individuelt medlem i foreningen Dialogos eller støttemedlem. Medlemskontingent for 2012 har vært 250 kr. for individuelle medlemmer og 1000 kr. for støttemedlemmer (virksomheter). Kun individuelle medlemmer har stemmerett ved årsmøtet. I 2012 hadde foreningen Dialogos:

26 individuelle medlemmer

2 institusjonsmedlemmer

Det har så langt ikke vært arbeidet aktivt med medlemsverving, da hovedfokuset har vært arbeid i forhold til våre partnere.

14 partnere i Dialogos 2012

Rudolf Steinerhøyskolen www.rshoyskolen.no

Eurytmihøyskolen www.eurytmi.no

Steinerskoleforbundet www.steinerskolen.no

Steinerskolens Foreldreforbund www.foreldrene.no

Steinerbarnehageforbundet www.steinerbarnehagene.no

Camphill landsbystiftelsen www.camphill.no

Sosialterapeutisk Forbund inkl tidsskriftet Landsbyliv www.sosialterapi.no

Biologisk-dynamisk Forening www.biodynamisk.no

Sekem Skandinavia www.sekemscandinavia.com

BALDRON www.baldron.no

LiliO Design www.lilio.com

Antropos forlag og bokhandel www.antropos.no

Forum Berle www.forumberle.no

Antroposofisk Selskap i Norge www.antroposofi.no

Medarbeidere

Administrasjonen i Dialogos har bestått av ca. et halvt årsverk til sammen.

Ingunn Kroken, daglig leder og ansvarlig for Dialogos Forum og skribentnettverket.

Sissel Jenseth, administrasjons- og prosjektansvarlig.

Administrasjonen har dessuten engasjert to personer i 2012:

Jon Andreas Jenseth, JensethProsjekt, er ansvarlig for den tekniske driften av nettsiden www.dialogos.no

Jon Martin Røed er ansvarlig for Dialogos' årsregnskap, inkludert Landsbyliv (prosjektregnskap), og han foretar lønnsutbetalinger.

Styremedlemmer

Foreningen ledes av et styre på 3-5 medlemmer, og opptil to varamedlemmer. Årsmøtet velger styrets leder, nestleder, øvrige styremedlemmer. Styreledervervet har gått på omgang i styret.

Regine Andersen, styreleder til årsmøtet 2012 (valgt inn i styret på stiftelsesmøtet i 2005, som styreleder i 2009). Hun er samfunnsviter og var fram til utgangen av 2012 seniorforsker, spesialisert på internasjonale avtalers innvirkning på forvaltningen av plantegenetiske ressurser i jordbruket. På årsmøtet i 2012 trådte hun tilbake som styreleder og ble nestleder.

Philip Asbjørn Nortvedt, styreleder fra årsmøtet 2012 (valgt inn i styret i 2009). Han har

bakgrunn som arkitekt, kunstmaler og coach. Philip arbeider i dag som steinerskolelærer ved Oslo by Steinerskole.

Sissel Jenseth (fra 2009) er ansatt i en deltidsstilling i Dialogos. Hun er også styremedlem og deltidsansatt i Antroposofisk Selskap, hvor hun utgir det elektroniske nyhetsbrevet AntroPost. Hun er tilknyttet Sekem Scandinavia, og utgir sykkelbøker i Norge.

Mathias Bolt Lesniak (fra 2010, varamedlem 2009) driver firmaet LiliO Design, som tilbyr webdesign, særlig blant antroposofiske virksomheter. Han er også aktiv i folkehøyskolen YIP (www.yip.se) og har vært aktiv i Ungdomsseksjonen ved Goetheanum.

Lars Christian Lindstad (fra 2012) arbeider på Oslo By Steinerskole. Har tidligere arbeidet i det Norske Hageselskap. Han har kunnskap som er relevant bl.a. for Dialogos' nye satsning på biodynamisk jordbruk.

Jannike Østervold, varamedlem (2010-2012). Hun arbeider til daglig i *Cultura Bank* og er redaksjonssekretær for bladet *Pengevirke* - tidsskrift for ny bankkultur, som utgis av *Cultura Bank* i samarbeid med *Merkur Bank* i Danmark. Hun trådte ut av styret på årsmøtet i 2012.

Elizabeth Brochfield, varamedlem (fra 2012). Hun arbeider som prosjektleder hos *Fylkesmannen i Østfold, Oslo og Akershus* med prosjekt om økologisk mat, er medlem av styret i *Biologisk-dynamisk Forening* og har vært med på å starte *Det andre forumet* og *Den andre kafeen* med økologisk mat.

Revisor

Revisor velges på styremøtet for ett år av gangen.

Christina Andersson (siden 2009) er valgt revisor for 2012. Hun er ansatt i *Cultura Bank*.

Valgkomité

Årsmøtet oppnevner en valgkomité på 2-3 medlemmer som velges for en toårsperiode, men som kan gjenvelges:

Cato Schiøtz (fra 2010), advokat og arrangør av Forum Berle, med i styrene til en rekke antroposofiske virksomheter.

Ellen Spørck Gabriel (fra 2010), arbeider ved Rudolf Steinerskolen på Hovseter, og aktiv i *Biologisk-dynamisk Forening* gjennom mange år.

Jan Bang (fra 2011), redaktør av *Landsbyliv* og tidligere Camphillmedarbeider

Styrets årsberetning

Det er avholdt åtte styremøter i Dialogos i 2012. Årsmøtet ble holdt 31.5. De enkelte styremedlemmene bidrar med ubetalte oppgaver utover selve styrearbeidet.

Arbeidsmiljø, ytre miljø, likestilling

Til sine møter og som kontoradresse benytter Dialogos lokalene til Antroposofisk Selskap i Norge, Oscars gate 10, 0352 Oslo.

Styret anser at arbeidsmiljøet i virksomheten har vært godt. Foreningen har hatt to fast ansatte i deltidsstillinger. De ansatte har ikke vært utsatt for ulykker eller skader. Sykefraværet har vært minimalt.

Staben består av to kvinner, mens to menn arbeider på engasjementsbasis med henholdsvis regnskap og nettside.

Styret har i 2012 bestått av 3 kvinner (inkl varamedlem) og 3 menn.

Virksomheten forurenser ikke det ytre miljøet.

Oscars gate 10 i Homansbyen, Oslo.

Finansiering og økonomisk situasjon

Den noe stramme økonomiske situasjonen i Dialogos har fortsatt inn i 2012. Partnerne som skal bære Dialogos' virksomhet bidrar ikke tilstrekkelig til å dekke de to kvarte stillingene. Dette har vi forsøkt å bøte på ved å søke prosjektmidler til fordypningstema. Likeledes er det satt i verk ny virksomhet; Teori U og prosjektarbeid for Landsbyliv. Det anses som uaktuelt å redusere stillingene til mindre enn to 25% stillinger til kjerneaktiviteten, da dette vil innebære en så liten aktivitet at det vil bli vanskelig å skape fremdrift i arbeidet. Prosjektmidler må komme i tillegg.

Budsjettet for høsthalvåret la opp til at vi mottok 50-60.000 kr i gaver og støtte for å holde regnskapet i balanse. Dette ble mulig gjennom prosjektstøtte fra Stiftelsen Eir.

Søknad skattefritak gaver

Det har også vært søkt om skattefritak for gaver til Dialogos, noe som kunne bedret på gavestrømmen, men dessverre passer vi dårlig inn i skattevesenets kategorier, og vi fikk nei på søknaden. Det er på flere punkter at foreningen Dialogos ikke oppfyller skatteloven § 6-50. Dette handler både om at vi ikke vedla en medlemsliste som viste at i har medlemmer fra hele landet, og at vedtektene ikke var formulert på en måte som oppfylte kravene til skattefritak.

Inntektsgrunnlaget i 2012

Dialogos er avhengig av bidrag fra våre partnere, medlemmer, gaver og fond. Dette utgjorde til sammen 63 % av driftskostnadene for driften av medie- og ressurscenteret i 2012.

Den total inntekten var på 256 600 kr for 2012 fordelt på de ulike bidragsyterne:

Partnere	160 000 kr
Bidrag fra fond	20 000 kr
Enkeltmedlemmer	7 700 kr
Bedriftsmedlemmer	1 000 kr
Gaver og støtte	7 100 kr
Arrangement	10 000 kr
Landsbyliv	66 000 kr
Overskudd Teori U*	35 000 kr
Inntekter totalt	306 800 kr

(*Inntekt totalt Teori U 124 800 kr – utlegg 89 800 kr = 35 000 kr i overskudd)

Driftsutgiftene for Dialogos 2012 var totalt på 346 600 kr. Lønnsutgiftene utgjorde 281 500 kr og ordinære driftskostnader 65 100 kr (utgifter til Teori U var her trukket fra). Underskuddet for 2013 var på 39 800 kr. Dette er dekket av egenkapitalen.

Årsregnskap og fortsatt drift

Etter styrets mening gir årsregnskapet en fullgod beskrivelse av Dialogos' disponeringer og finansielle posisjon ved årets slutt i 2012. I årsregnskapet er forutsetning om fortsatt drift lagt til grunn, da det til tross for en stram økonomisk situasjon og et underskudd i årets regnskap, etter styrets oppfatning, ikke er noen forhold som tilsier noe annet.

ÅRSREGNSKAP Dialogos medie- og ressurscenter 2012

Oscars gate 10, 0352 Oslo

Dialogos 2012		Regnskap	Budsjett	Regnskap
		2012	2012	2011
	Driftsinntekter			
3020	Partnere i Dialogos	160 000	170 000	170 000
3022	Bedrifts- og støtte-medlemmer	1 000	2 500	1 000
3025	Medlemsinntekter	7 700	10 000	6 500
3026	Andre gaver	7 100	40 000	6 000
3030	Inntekt Landsbyliv ¹	66 000	60 000	0
3120	Støtte fra fond/stiftelser ²	20 000	20 000	35 000
3405	Inntekter Teori U ³	124 800		0
3410	Diverse inntekter ⁴	9 502	500	15 764
	Sum inntekter	396 102	303 000	234 264
	Lønnskostnader			
5010	Faste lønninger ⁵	220 116	0	189 156
5190	Påløpne feriepenger	26 414	0	22 699
5410	Arbeidsgiveravgift	31 036	0	25 170
5411	Arb.giv.avg. pål. feriep.	3 724	0	3 201
5800	Refusjon av sykepenger	-1 085	0	-10 638
5920	Yrkesskadeforsikring	1 313	0	1 425
	Sum lønnskostnader	281 518	270 000	231 012
	Driftskostnader			
6300	Leie lokaler	18 000	18 000	18 000
6400	Prosjektutgifter ⁶	3 317	3 000	0
6410	Utgifter Teori U	89 776		0
6700	Revisjons- og regnskapshonorar	12 750	8 500	7 050
6800	Kontor- og datautgifter, porto	3 156	1 000	4 599
6810	Nettside inkl. support	5 230	5 000	4 780
6840	Aviser, tidsskrifter, bøker mv.	0	0	2 365
6860	Interne møter	1 159	7 000	1 553
6870	Eksterne møter og arrangement ⁷	17 964	0	0
7130	Reiseutgifter	2 960	0	402
7770	Andre driftsutgifter	627	0	86
8150	Annen rentekostnad	0	0	100
	Sum driftskostnader	154 939	42 500	38 935
	Resultat overskudd (+)	-40 355		-35 682
	underskudd (-)			

Dialogos medie- og ressurscenter

Balanse 2012

Eiendeler

Kundefordringer	37 696
Til gode fra Landsbyliv	5 682
Cultura 05.25844	53 255
Cultura 05.58327	10 250
Bankinnskudd for skattetrekk	30 089
Sum eiendeler	<u>136 972</u>

Gjeld og egenkapital

Leverandørgjeld	3 400
Skyldig feriepenge	26 414
Skyldig offentlige avgifter ⁸	33 169
Annen egenkapital	73 989
Sum gjeld og egenkapital⁹	<u>136 972</u>

NOTER

1. Etter lønnskostnadene er trukket fra, blir det et overskudd på 15.000 kr til Dialogos
2. Støtte til pågjeldende utgifter i forbindelse med arr Litteraturhuset (annonser, YouTube)
3. Når arrangementsutgifter til Ankerhus er trukket fra, er det et overskudd på 35.000 kr til Dialogos
4. Kickoff-arrangementet (som gikk i balanse – dvs i null)
5. Lønnskostnadene økte med 51.500 kr i 2012 – dette skyldes økt stilling Sissel pga Landsbyliv. Dette dekkes av inntekter fra LBL (se note 1)
6. Deltakelse seminarer
7. Utgifter angående Kick-off-arr + annonse 10.000 kr til arr. Litteraturhuset støttet av RS-stiftelsen
8. Bundne skattetrekksmidler er kr 17 543,- for Dialogos og Landsbyliv samlet.
9. På grunn av at Landsbyliv i 2012 (og for 2013) vil inngå i Dialogos sitt regnskap (flyttes inn under Sosialterapeutisk Forbund fra 1.1.2014), har det dessverre ikke vært mulig å få til et oppsett med resultatet innbakt i balansen i år. Vi vil forsøke å få dette til neste år.

Underskuddet foreslås dekket av egenkapitalen, som da reduseres tilsvarende.

SISSEL JENSETH
Sissel Jensen

Phillip Nortvedt
Phillip Nortvedt

Regine Andersen
REGINE ANDERSEN

29.05.2013
Jan G. Aarstad
LAARS CHR. LINDSTAD
Mathias B. Lie
MATHIAS BOLT LESUMAL
Elizabeth Brockfield
ELIZABETH BROCKFIELD